

IUD

آي يودي كاپر تي (TCU380A)

يك وسيله كوچك حاوي مس است كه توسط پزشك ماما ويا كاركنان بهداشتي آموزش ديده داخل رحم كار گذاشته مي شود و با ايجاد التهاب در حفره رحم و صدمه به اسپرم و همچنين اختلال در حر كات لوله هاي رحمي و جلوگیری از انتقال اسپرم ورسیدن آن به تخمك تا ده سال از بارداري پیشگیری مي کند .

اثر بخشي اين آي- يو- دي حدود ۹۹/۲ در صد مي باشد.

مزیت ها :

- ◆ اثر بخشی بالا
- ◆ قابلیت برگشت باروری بلا فاصله پس از خروج IUD
- ◆ طولانی مدت بودن اثر پیش گیری از بارداری (۱۰ سال)
- ◆ نیاز نداشتن به یادآوری روزانه
- ◆ عدم تاثیر بر شیر د هی
- ◆ نداشتن آثار و عوارض هورمونی
- ◆ قابل استفاده در اوایل دوران منو پوز
- ◆ عدم تداخل با تماس جنسی
- ◆ تداخل نداشتن با مصرف داروها
- ◆ لزوم کار گذاری و خروج توسط فرد دوره دیده
- ◆ خروج خودبخودی
- ◆ عدم پیشگیری از انتقال بیماری های منتقله از راه تماس جنسی (STIs)
- ◆ لزوم معاینه دوره ای

عوارض شایع و برخورد با آنها :

◆ افزایش خونریزی و درد هنگام قاعدگی :

این مشکل طی ۲-۳ ماه پس از گذاردن IUD رفع خواهد شد. در صورت نیاز درمان با داروهایی مانند ایندومتاسین، مفنایک اسید... و آهن آغاز می شود اگر این مشکل با این درمان برطرف نگردد علت بررسی و در صورت نیاز باید IUD خارج گردد.

◆ خونریزی نامنظم و لکه بینی بین قاعدگی ها:

این مشکل نیز در عرض ۲-۳ ماه برطرف می شود. در صورت ادامه ارجاع به متخصص زنان ضرورت می یابد

◆ افزایش ترشحات واژینال:

در صورت ترشحات عفونی بدبو همراه با سوزش و خارش درمان آغاز می گردد و در صورت نیاز ارجاع به متخصص زنان ضروری است.

عوارض غیرشایع و برخورد با آنها :

◆ بیماری های التهابی لگن (PID) :

در ۲۰ روز اول پس از کارگذاری مشاهده می شود دلیل اصلی آن تشخیص ندادن عفونت موجود قبل از IUD گذاری و یارعايت نکردن استریلیتی در زمان جاي گذاری است که باید فرد را ارجاع نمود.

◆ سوراخ شدن رحم هنگام کار گذاری (که به دو صورت اتفاق می افتد):

الف- با علائم بالینی: معمولاً هنگام اندازه گیری عمق رحم (باهیسترومتر) و یاکارگذاری آی یودی رخ داده و فرد احساس درد دارد.

ب- بدون علائم بالینی: علامتی نداشته و از علائم پی بردن به آن کوتاه شدن طول نخ است .

در موارد احتمال سوراخ شدن رحم در صورت امکان باید آی یودی را خارج نمود و فرد را به متخصص زنان یا بیمارستان ارجاع داد .

موارد منع مصرف مطلق :

- ◆ شك يا اطمینان به حاملگی
- ◆ سابقه PID با بستری در بیمارستان
- ◆ رحم با شکل غیر طبیعی
- ◆ بیماری ویلسون یا حساسیت به مس (برای مس دار)
- ◆ نقص سیستم ایمنی
- ◆ نئوپلازی درمان شده سرویکس
- ◆ فیبرومی که اندازه و شکل رحم را تغییر داده باشد
- ◆ خونریزی شدید قاعدگی (دفع لخته) یا آنمی شدید
- ◆ خونریزی واژینال بدون علت مشخص

ادامه موارد منع مصرف مطلق :

- ◆ اختلالات انعقادي
- ◆ سابقه بارداري خارج رحمي
- ◆ شك به وجود حاملگي
- ◆ شك به وجود بد خيمي رحم يا سرويكس ويا قطعيت وجود آن
- ◆ پاپ اسمير غير طبيعي
- ◆ در فاصله زماني در مان و پيگيري مول (حداقل ۱ سال)
- ◆ نداشتن سابقه زايمان
- ◆ سل لگني

موارد منع مصرف نسبی:

- ◆ سابقه PID بدون بستری در بیمارستان
 - ◆ داشتن شریک های جنسی متعدد (در زن یا همسر وی)
 - ◆ بیماری های دریچه ای قلب که نیاز به دریافت آنتی بیوتیک پروفیلاکسی پیش از گذاشتن IUD داشته باشند
 - ◆ ابتلای به STIs یا سابقه آن (ابتلای اخیر)
 - ◆ آندومتریس پس از زایمان و یا سقط عفونی در سه ماه گذشته
 - ◆ سرویسیت و واژینیت درمان نشده
- توجه: استفاده از IUD در افراد دیابتی نیاز به کنترل دارد

زمان شروع استفاده از IUD

◆ **۱- در زمان قاعدگی:** با توجه به اطمینان از بار دار نبودن، نرمی سرویکس و راحت تر بودن ارائه خدمت، کار گذاری IUD در ۵ روز اول قاعدگی توصیه می شود. (خونریزی و درد ناشی از کار گذاری IUD ، با خونریزی و درد دوران قاعدگی پوشیده خواهد شد).

◆ **۲- پس از زایمان (طبیعی، سزارین):** کوتاه ترین فاصله زمانی ممکن برای آغاز استفاده از IUD ، ۶ هفته پس از زایمان طبیعی یا سزارین است. ضمناً شیردگی هم مانع گذاشتن IUD نبوده و اثری بر شیر مادر ندارد.

◆ **۳- پس از سقط یا کور تاژ:** پس از سقط یا کور تاژ زیر ۱۲ هفته و به شرط عفونی نبودن آن، می توان در ۵ روز اول پس از سقط IUD گذاری را انجام داد. سقط بالای ۱۲ هفته، این کار باید با ۶ هفته تاخیر و پس از بررسی های لازم توسط متخصص انجام شود.

◆ **۴- در مادران شیردهی که قاعدگی آنها برگشته است IUD را** می توان ۶ هفته پس از زایمان با انجام آزمایش B_HCG و اطمینان از عدم بارداری کار گذاشت

آزمایش ها و معاینه های لازم :

◆ اولین مراجعه :

- ۱- معاینه لگنی برای بررسی اندازه و وضعیت رحم و آدنکس ها
- ۲- بررسی موارد کنتراندیکاسیون های مطلق

◆ مراجعه های بعدی :

- ۱- دیدن نخ IUD (معاینه توسط خود فرد لازم نیست) :بررسی نخ آی-یو-دی پس از اتمام اولین دوره خونریزی قاعدگی بعد از گذاشتن آی-یو-دی انجام شده و کنترل های بعدی هر ۶ ماه یکبار (در غیر از زمان قاعدگی) صورت خواهد گرفت
- ۲- معاینه لگنی برای بررسی ترشح ها و حساسیت رحم و آدنکس ها
- ۳- انجام پاپ اسمیر بر اساس دستورالعمل کشوری
- ۴- بررسی وضعیت رضایت مندی

هشدارها و چگونگی برخورد با آنها :

◆ ۱- دیده نشدن نخ یا عدم لمس نخ توسط فرد معاینه کننده:

اگر نخ دیده نشود باید برای بررسی بیشتر از نظر حاملگی پاره شدن نخ، سوراخ شدن رحم، ورود آبی - یو - دی به حفره شکمی و خروج آبی-یو-دی سونوگرافی درخواست و در صورت نیاز ارجاع صورت گیرد.

◆ ۲- تأخیر قاعدگی :

در این موارد، آزمایش بارداری برای حصول اطمینان درخواست می شود. اگر پاسخ آزمایش همزمان با استفاده از آبی-یو-دی مثبت باشد باید حاملگی را از نظر داخل و یا خارج رحمی بودن بررسی نمود

در موارد :

الف- حاملگی داخل رحمی : اگر در نیمه اول حاملگی باشد و نخ دیده نشود فرد ارجاع خواهد شد ولی اگر بتوان نخ را دید سعی می شود که با کشیدن آن آبی-یو-دی را خارج نمود وگرنه به متخصص ارجاع گردد. در نیمه دوم حاملگی با هر شرایطی (دیده شدن یا دیده نشدن) ارجاع انجام می شود.

ب- حاملگی خارج رحمی : فرد باید فوراً به بیمارستان ارجاع گردد.

هشدارها و چگونگی برخورد با آنها :

- ◆ در موارد ادامه حاملگی با داشتن آی-یو-دی باید به فرد هشدار داده شود که اگر به هر کدام از علائم عفونت مانند تب، علائم شبیه آنفولانزا، درد شکمی و خونریزی دچار شود ضرورت دارد فوری به بیمارستان مراجعه نماید
- ◆ در صورت سقط با آی-یو-دی (بویژه در سه ماهه دوم) خطر سپتیسمی وجود دارد.
- ◆ اگر بارداری با داشتن آی-یو-دی تا ترم ادامه یابد باعث ناهنجاری جنینی نخواهد شد
- ◆ وجود علائمی چون درد پایین شکم، ترشح واژینال چرکی بدبو، تب و لرز، استفراغ و حرکت دردناک سرویکس احتمال وجود بیماری های التهابی لگن را مطرح می کند و باید فرد به بیمارستان ارجاع شود.
- ◆ اگر هر کدام از موارد بدخیمی دستگاه تناسلی قطعیت پیدا کند باید آی-یو-دی را خارج نموده و فرد را به متخصص ارجاع داد .

خروج IUD :

- ◆ اگر فرد بخواهد که IUD رازودتر از پایان مدت اثر آن خارج نماید و نیز تمایلی به بارداری نداشته باشد باید در **زمان قاعدگی** برای خارج نمودن به مرکز ارائه دهنده خدمت مراجعه نموده **وبلافاصله از يك روش دیگر** **پیشگیری از بارداری** استفاده نماید
- ◆ اگر IUD در زمانی غیر از دوران قاعدگی خارج شود ، احتمال بارداری وجود داشته و در صورت وجود تماس جنسی در عرض ۷۲ ساعت گذشته **استفاده از روش های اورژانس پیشگیری از بارداری** ضرورت دارد .

**Thanks for
your
attention**